

Veřejná podpora

1. Úvod

Každý žadatel by si měl před podáním projektové žádosti položit otázku, zda aktivity obsažené v jeho projektu mohou zakládat riziko veřejné podpory. Projekt zakládá veřejnou podporu, pokud narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž, tzn., že poskytnutím dotace by příjemce dotace získal neoprávněnou výhodu v ekonomické činnosti (tj. nabízení výrobků a/nebo služeb na volném trhu) vůči ostatním ekonomickým subjektům působícím na společném trhu EU. Veřejné podpory, které narušují nebo by mohly narušit hospodářskou soutěž na volném trhu EU, jsou zakázané a tedy neslučitelné s právem EU. Proto JS při hodnocení přijatelnosti projektu posuzuje, zda poskytnutí dotace na konkrétní projekt může vést k narušení volné hospodářské soutěže a dále, v případě že povede, posuzuje, zda lze na poskytnutí dotace aplikovat jednu z výjimek stanovených předpisy EU. Pokud některou z výjimek aplikovat nelze, je projekt nezpůsobilý k podpoře z programu a je již ve fázi kontroly přijatelnosti vyřazen. Pokud jednu z výjimek aplikovat lze, ale toto není zohledněno v předložené projektové žádosti, je žadatel vyzván k úpravě projektu (viz část 3 této kapitoly).

Z toho důvodu je nutné, aby se projektoví partneři zabývali otázkou veřejné podpory již při přípravě projektu. Mohou tak včas identifikovat, zda aktivity připravovaného projektu mohou zakládat veřejnou podporu a vybrat nejvhodnější variantu řešení.

V případě potřeby podrobnějších informací či pochybností, zda plánované aktivity projektu mohou zakládat veřejnou podporu, je možné se v rámci konzultací obrátit na pracovníky krajského úřadu (čeští partneři) nebo regionálního kontaktního místa (polští partneři), nebo na JS či Řídící orgán. V případě českých projektových partnerů se Řídící orgán může dále obrátit s žádostí o stanovisko na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, a v případě polských projektových partnerů na Úřad pro ochranu konkurence a spotřebitele (Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumenta). Závazné rozhodnutí o existenci či neexistenci veřejné podpory je však oprávněna učinit jen Evropská komise.

V jakém případě (u jakých typů projektů) obecně hrozí riziko veřejné podpory? Jedná se o případy, kdy aktivity realizované v projektu představují ekonomickou činnost (tj. činnost spočívající v nabídce zboží nebo služeb na určitém trhu), přičemž je lhostejné, zda jsou takové aktivity (ekonomické činnosti) nabízeny v rámci projektu za úplatu nebo bezplatně, a které zároveň jsou, anebo by mohly být, na volném trhu nabízeny i jinými ekonomickými subjekty. Následující text tuto obecnou podmínku blíže specifikuje

2. Definiční znaky veřejné podpory

Na základě rozhodovací praxe orgánů a institucí EU byly stanoveny 4 definiční znaky veřejné podpory, podle kterých se rozhoduje, zda dané aktivity v rámci projektu veřejnou podporu mohou zakládat či nikoliv. Aby se jednalo o veřejnou podporu, musí být tyto 4 definiční znaky naplněny kumulativně, tzn., že musí být naplněny všechny definiční znaky současně. Pro vyloučení veřejné podpory v projektu stačí, aby nebyl naplněn jeden z definičních znaků. Projekt je vždy posuzován jako celek, nikoliv pouze jeho dílčí části realizované jednotlivými partnery.

Definiční znaky veřejné podpory jsou:

1. podpora je poskytnuta státem nebo z veřejných prostředků;
2. podpora zvýhodňuje určité podniky nebo určitá odvětví v podnikání a je selektivní;
3. je narušena nebo hrozí narušení hospodářské soutěže;
4. podpora ovlivňuje obchod mezi členskými státy.

Pro posouzení, zda konkrétní opatření může zakládat veřejnou podporu, je třeba položit následující otázky:**Ad 1) Je podpora poskytnuta státem nebo z veřejných prostředků?**

Prostředky EU jsou považovány za veřejné prostředky tehdy, pokud o nich rozhodují orgány veřejné správy. Prostředky EFRR a státního rozpočtu představující finanční podporu v rámci programu Interreg V-A Česká republika – Polsko jsou tedy veřejnými prostředky a tento definiční znak veřejné podpory je naplněn vždy.

Ad 2) Zvýhodňuje podpora určité podniky nebo určité odvětví podnikání a je selektivní?

Při hodnocení tohoto znaku veřejné podpory je nezbytné analyzovat:

- zda je příjemce opatření financovaných z veřejných rozpočtů podnikem,
- zda příslušné opatření tomuto podniku poskytuje výhodu a
- zda jsou pravidla pro poskytování finanční podpory selektivní,

příčemž je nutné kumulativní naplnění všech uvedených bodů.

Pojmem „podnik“ se rozumí jakákoli entita, která vykonává ekonomickou činnost, bez ohledu na její právní status nebo způsob, jakým je financována. Pro účely veřejné podpory v rámci programu Interreg V-A Česká republika – Polsko je tedy podnikem jakákoliv právnická osoba, jakož i každý veřejný orgán, buď se samostatnou právní subjektivitou, nebo spadající pod orgán veřejné moci, který takovou samostatnou právní subjektivitu má. Podstatné je, zda daný partner provozuje činnost, kterou lze považovat za ekonomickou či nikoliv.

„Ekonomickou činností“ se rozumí nabízení zboží a/nebo služeb na trhu. Ziskovost či neziskovost opatření (projektu), resp. zda je zboží či služba na trhu nabízena bezplatně, v tomto případě není rozhodující.

Z uvedených skutečností vyplývají následující závěry:

- není rozhodující status podniku podle národní legislativy. Mohou to být podniky řídicí se právem veřejným i právem soukromým. Stejně tak nerozhoduje, komu patří kapitál takových podniků, atd.
- není rozhodující, zda příslušný podnik generuje zisk. I neziskové podniky mohou nabízet zboží a služby na trhu.
- rozhodující je pouze charakter konkrétní vykonávané činnosti, na kterou podpora směřuje, a to v rovině, zda jde o činnost ekonomickou. Pokud subjekt vykonává činnosti jak ekonomické, tak neekonomické, považuje se za podnik pouze v souvislosti s ekonomickými činnostmi, na které podpora směřuje.

Naproti tomu aktivity spojené s výkonem veřejné správy se za ekonomické aktivity nepovažují. Jedná se např. o spolupráci mezi kompetentními orgány veřejné správy, činnosti spojené s veřejným systémem školství, tvorba koncepčních studií, analýz, budování obecně přístupné infrastruktury za přispění veřejných zdrojů, činnost spolků bez poskytování ekonomických aktivit apod.

„Zvýhodnění“ představuje stav, který by za běžných tržních podmínek nenastal. Ke zvýhodnění dochází už tehdy, kdy podpora snižuje náklady, které by musel projektový partner za běžného fungování nést ze svého rozpočtu.

Selektivní opatření pak je takové, které není aplikováno vůči všem podnikům na trhu stejně a nelze jej tedy označit za obecné opatření. Kritérium selektivity je u programu Interreg V-A Česká republika - Polsko vzhledem k mechanismu hodnocení a výběru jednotlivých projektů k podpoře splněno vždy.

Ad 3) Je narušena nebo hrozí narušení hospodářské soutěže?

Dle výkladu orgánů EU dochází k narušení hospodářské soutěže tehdy, pokud opatření posílí postavení příjemce podpory oproti jeho konkurentům. K naplnění tohoto znaku postačuje již hrozba narušení hospodářské soutěže, která ovšem musí být reálná, tj. založená na objektivních předpokladech a prokázání souvislosti mezi poskytnutím veřejné podpory a ohrožením hospodářské soutěže.

Ad 4) Je ovlivněn obchod mezi členskými státy?

Ovlivnění obchodu je třeba chápat ve smyslu výměny zboží, služeb mezi členskými státy EU. Není stanovena žádná hranice pro výši podpory, kdy by již konkrétní opatření ovlivňovalo či neovlivňovalo obchod mezi členskými státy. Z judikatury EU vyplývá, že i malá částka či malá velikost příjemce veřejné podpory může ovlivnit trh mezi členskými státy.

K ovlivnění obchodu zpravidla nedochází, pokud má podpořené opatření (projekt) pouze lokální (regionální) charakter a/nebo je “přitažlivé” jen pro zeměpisně ohraničenou oblast.

V případě programu Interreg V-A Česká republika - Polsko je nutné tuto podmínku chápat ve smyslu jednoho společného přeshraničního regionu bez ohledu na existenci státní hranice mezi členskými státy. Podpořené opatření se považuje za lokální, pokud je určeno místnímu obyvatelstvu přeshraničního regionu a nemá za cíl přilákat zahraniční návštěvníky z celého členského státu či jiných členských států.

3. Aktivity programu Interreg V-A Česká republika - Polsko a možné riziko veřejné podpory

Následující tabulka uvádí jednotlivé prioritní osy a aktivity Programu, a to zda se v jejich případě dá očekávat riziko, že mohou zakládat veřejnou podporu či nikoliv a možné způsoby řešení. Uvedená tabulka je pouze návodná, vždy je nutné posuzovat každý projekt individuálně.

Prioritní osa 2 – Rozvoj potenciálu přírodních a kulturních zdrojů pro podporu zaměstnanosti	Veřejná podpora	Možnost řešení
<ul style="list-style-type: none"> • Zachování a obnova kulturních a přírodních atraktivit, směřující k jejich využití pro udržitelný rozvoj společného pohraničí - rekonstrukce, revitalizace a jiná opatření k zachování a obnově přírodních a kulturních atraktivit, - realizace opatření směřujících k vyššímu zapojení kulturních či přírodních atraktivit do udržitelného cestovního ruchu. 	Veřejnou podporu u výše uvedených aktivit nelze vyloučit (ekonomické aktivity s přeshraničním dopadem).	<p>čl. 53 blokové výjimky</p> <p>nebo</p> <p>de minimis</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Podpora využití nehmotného kulturního dědictví • Podpora zachování a rozvoje nehmotného kulturního dědictví v polsko-českém pohraničí má vysoký potenciál dosahování synergických efektů. Kulturní akce využívající nehmotného dědictví (např. festivaly tradic či ukázky tradičních řemesel) přispívají nejen k zapojení prvků nehmotného dědictví do cestovního ruchu, ale přispívají i k využití dalších (zpravidla hmotných) atraktivit v regionu pohraničí. 		<p>nebo</p> <p>vyjmutí aktivit</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Infrastrukturní opatření pro přeshraniční zpřístupnění a využívání kulturního a přírodního dědictví příhraničního regionu příklady opatření: <ul style="list-style-type: none"> - rekonstrukce/přestavba a modernizace stávajících lokálních a regionálních silničních spojení zlepšující přeshraniční dostupnost přírodních a kulturních atraktivit, konkrétně: <ul style="list-style-type: none"> - modernizace lokálních a regionálních silničních spojení zlepšující přeshraniční dostupnost přírodních a kulturních atraktivit, - realizace opatření zvyšujících kapacitu lokálních a regionálních silničních spojení zlepšující přeshraniční dostupnost přírodních a kulturních atraktivit, - opatření směřující k vyšší dopravní propustnosti na komunikacích a ke zvýšení kapacity silniční sítě (zlepšení parametrů komunikací umožňující průjezd vozidel, které původně projíždět nemohla, např. kvůli hmotnosti či rozměrům apod.), - realizace technických opatření na silnicích vedoucích k lepší přeshraniční dostupnosti turisticky významných území (např. opatření dopravní telematiky zlepšující dostupnost turisticky vytižených lokalit apod.). - výstavba, rekonstrukce, přestavba a modernizace veřejně dostupné základní infrastruktury zpřístupňující a zvyšující využití přírodního a kulturního dědictví v odvětví cestovního ruchu (např. cyklostezky, naučné stezky), včetně doplňkové turistické infrastruktury usnadňující návštěvu kulturních a přírodních atraktivit (např. stojany pro kola, informační tabule apod.), - výstavba, rekonstrukce, přestavba a modernizace infrastruktury umožňující anebo usnadňující přístup ke kulturním a přírodním atraktivitám pro návštěvníky se speciálními potřebami (hendikepovaní, rodiny s dětmi, senioři apod.) 	<p>Většina popsaných aktivit směřuje mimo režim veřejné podpory, protože se týká obecné infrastruktury. Je ovšem zapotřebí posuzovat každý případ individuálně, zda veřejným financováním infrastruktury nedojde ke zvýhodnění určité ekonomické aktivity (např. ekonomicky využívané památky).</p>	<p>čl. 53 blokové výjimky</p> <p>nebo</p> <p>de minimis</p> <p>nebo</p> <p>vyjmutí aktivit</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Společná informační, marketingová a propagační opatření v oblasti využití přírodních a kulturních zdrojů <ul style="list-style-type: none"> - využití mobilních technologií pro společnou prezentaci a propagaci kulturních a přírodních atraktivit společného pohraničí – např. www stránky, sociální sítě, mobilní aplikace, využití QR kódů apod., - společné kampaně propagující přírodní a kulturní atraktivitu společného území, 	<p>Pokud se veřejné financování bude týkat obecných propagačních kampaní zaměřených na určitou oblast či region, bez zdůraznění určitých ekonomických aktivit (ekonomicky využívaných památek, kulturních atrakcí</p>	<p>čl. 53 blokové výjimky</p> <p>nebo</p> <p>de minimis</p> <p>nebo</p>

<ul style="list-style-type: none"> - společné účasti na veletrzích a obdobných propagačních akcích cestovního ruchu, včetně pořízení nezbytných propagačních předmětů dlouhodobé povahy potřebných pro tento druh propagace (bannery, propagační stany apod.). 	<p>apod.), o veřejnou podporu se jednat nebude.</p> <p>V případě propagace konkrétních ekonomických aktivit o veřejnou podporu naopak půjde.</p>	vyjmutí aktivit
<ul style="list-style-type: none"> • Evaluace, studie, strategie, plány směřující k využití přírodních a kulturních zdrojů 	<p>V případě, že půjde o studie, evaluace apod., které budou sloužit dotčeným orgánům pro tvorbu koncepcí či strategií, o veřejnou podporu se jednat nebude.</p>	<p>čl. 53 blokové výjimky nebo de minimis nebo vyjmutí aktivit</p>

Prioritní osa 4 – Spolupráce institucí a komunit	Veřejná podpora	Možnost řešení
<ul style="list-style-type: none"> • Opatření směřující k posilování integrace na lokální úrovni, spolupráce občanské společnosti a další aktivity přispívající ke kohezi na lokální úrovni 	<p>Některé činnosti mohou naplňovat znaky ekonomické aktivity (např. nějaká kulturní atrakce). V takových případech by se o veřejnou podporu jednalo.</p>	<p>de minimis nebo čl. 53 blokové výjimky nebo vyjmutí aktivit</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj spolupráce institucí veřejné správy Tento typ aktivit směřuje k realizaci společných činností institucí a veřejné správy zaměřených na vypracování společných řešení přeshraničních výzev a jejich implementaci na obou stranách hranice. Společné řešení problémů a výzev skýtá velký potenciál k realizaci optimálních řešení v oblasti veřejné správy a jejich služeb pro obyvatelstvo na obou stranách hranice. Za tímto účelem budou subjekty veřejné správy realizovat kromě jiného i aktivity spočívající v přípravě společných studií, koncepcí, výměně informací, dat a znalostí apod. 	<p>Nezakládá veřejnou podporu.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Vytváření a rozvoj přeshraničních kooperačních sítí, včetně spolupráce NNO a sociálních a hospodářských partnerů <ul style="list-style-type: none"> - realizace spolupráce samospráv a komunit v oblastech jako je spolupráce mládeže, aktivity zaměřené na mládež (včetně osvětových aktivit), společensko-kulturní aktivity přispívající ke vzájemnému poznání a porozumění apod., - kooperační aktivity směřující k upevnování společné identity; - společné plánování rozvoje dopravní sítě a koordinace investic do silniční infrastruktury, včetně spolupráce ve vývoji environmentálně příznivých a nízkouhlíkových dopravních systémů v příhraničním území - spolupráce v oblasti ochrany přírody a krajiny (společné programy ochrany, osvěty i vzdělávání obyvatel apod.) - spolupráce a budování společných administrativních kapacit a realizace osvětových opatření v oblasti ochrany klimatu, konkrétně například: spolupráce a výměna zkušeností v oblasti přizpůsobení se klimatickým změnám (vč. společného koncepčního přístupu k zavádění prvků zelené infrastruktury), efektivní hospodaření s 	<p>Řada popsaných činností znaky ekonomické aktivity naplňovat nebude. Například spolupráce mládeže, spolupráce při územním plánování apod. Naproti tomu nelze ekonomické aktivity primárně vyloučit u kulturních akcí, vzdělávání, veřejných služeb, veřejné dopravy. Zde existence veřejné podpory reálně hrozí.</p>	<p>čl. 53 blokové výjimky v případě aktivit v oblasti kultury.</p> <p>V případě veřejné podpory v souvislosti s veřejnou dopravou lze postupovat podle nařízení č. 1370/2007</p> <p>nebo de minimis</p> <p>nebo vyjmutí aktivit</p>

<p>energiemi, udržitelná doprava, udržitelný územní rozvoj apod.</p> <ul style="list-style-type: none"> - spolupráce v oblasti územního plánování a využití území - spolupráce institucí působících na trhu práce - realizace společných aktivit v oblasti veřejných služeb celospolečenského významu 		
--	--	--

Jak postupovat v případě, kdy plánované opatření (projekt) zakládá veřejnou podporu

Pokud žadatel sám v rámci přípravy projektu nebo po konzultaci s příslušnými pracovníky krajského úřadu/regionálního kontaktního bodu či JS, nebo pracovník JS provádějící kontrolu projektu dospěje k závěru, že u plánovaných aktivit projektu nelze veřejnou podporu vyloučit, nabízí se dvě varianty dalšího postupu:

- 1) je možné upravit projekt a vyjmout aktivity zakládající veřejnou podporu z projektu
- 2) je možné uplatnit jednu z výjimek obecného zákazu veřejné podpory.

Ad 1) Úprava projektu

Často se v praxi může stát, že veřejnou podporu zakládá pouze některá z aktivit uvažovaného projektu.

V tomto případě je nejjednodušším řešením tyto aktivity, u nichž je reálné riziko existence veřejné podpory, z uvažovaného projektu vyjmout nebo v projektu a podrobném rozpočtu tyto aktivity výrazně oddělit od ostatních aktivit projektu a výdaje na tyto aktivity označit jako nezpůsobilé pro financování z veřejných prostředků (z prostředků EU a SR ČR). Tyto aktivity by si pak žadatel profinancoval plně ze svých zdrojů.

Ad 2) Použití výjimek z obecného zákazu veřejné podpory

V rámci programu Interreg V-A Český republika – Polsko je možné využít pravidlo de-minimis nebo blokovou výjimku týkající se podpory kultury a zachování kulturního dědictví definovanou v čl. 53 obecného nařízení o blokových výjimkách.

Podporu de minimis je možné použít ve všech prioritních osách a pro všechny aktivity Programu.

Blokovou výjimku na podporu kultury a zachování kulturního dědictví je možné využít pro aktivity v prioritní ose 2 a 4. Jiné kategorie podpory nejsou v programu možné.

V případě aktivit zakládajících veřejnou podporu jiných, než výše uvedených nebo projektu předloženého do jiné prioritní osy (tj. prioritní ose 1 a 3), je možné buď aplikovat pravidlo de minimis nebo dané aktivity z projektu vyjmout. V rámci programu není možná kumulace výše uvedených výjimek.

a) Podpora de minimis

Podpora de minimis (neboli podpora malého rozsahu) není považována za „veřejnou podporu“. Vzhledem k její nízké částce má Evropská komise za to, že nenaplňuje poslední dva znaky definice veřejné podpory – svou minimální výší by neměla ovlivnit obchod a narušit hospodářskou soutěž mezi členskými státy. Tento druh podpory může být poskytnut jak na podporu investičního tak i provozního charakteru.

Podpora de minimis je omezena na limit max. 200 000 EUR¹ pro jeden podnik² v tříletém období (současné a dvě předchozí účetní období, které příjemce používá pro daňové účely). V praxi to znamená, že partner sečte všechny obdržené podpory de minimis za předchozí 2 fiskální roky a za aktuální rok, výslednou částku odečte od maximálního možného limitu, tj. od 200 000 EUR a rozdíl představuje maximální výši podpory z veřejných prostředků (prostředků podpory z EFRR, ze státního rozpočtu případně dalších veřejných rozpočtů a fondů) pro projekt. Limit se posuzuje dle státu, který podporu de minimis poskytl (i když jsou podpořené činnosti podniku vykonávány na území jiného členského státu). Podpora de minimis poskytnutá českým a polským projektovým partnerům v rámci programu Interreg V-A Česká republika – Polsko bude evidována v registru de minimis v České republice.

Nově nařízení upravující poskytování podpory de minimis vymezuje specifický pojem „**jeden podnik**“. Tento pojem zahrnuje skupinu tzv. propojených podniků, které jsou při poskytování podpory de minimis považovány za jeden podnik.

Pojem „**propojený podnik**“ odpovídá hospodářské situaci podniků, které tvoří skupinu podniků prostřednictvím přímého či nepřímého ovládnání většiny hlasovacích práv podniku jiným podnikem nebo možností uplatňovat rozhodující vliv na jiný podnik. Typickým příkladem je dceřiná společnost 100% vlastněná mateřskou společností.

V případě, kdy se jedná o propojený podnik, je nezbytné zohlednit všechny podpory de minimis obdržené všemi podniky. Propojenost podniků se sleduje pouze u podniků sídlících na území stejného členského státu.

Podniky, které mají přímou vazbu na tentýž orgán veřejné moci (tj. obec, kraj apod.) a nemají žádný vzájemný vztah, se za „propojené podniky“ nepovažují.³

Pravidlo de minimis je možné využít ve všech prioritních osách a pro všechny aktivity Programu.

Pokud žadatel uvažuje o předložení projektové žádosti v rámci režimu „de minimis“, předloží zároveň s projektovou žádostí a stanovenými přílohami i Čestné prohlášení žadatele o podporu v režimu de minimis (příloha B.1).

Podpora de minimis se považuje za poskytnutou ke dni, kdy právní akt zakládající její poskytnutí nabude právní moci či účinnosti. V případě programu Interreg V-A Česká republika – Polsko je rozhodným dnem den podpisu Smlouvy o financování.

Podpora de minimis je upravena nařízením Komise (EU) č. 1407/2013, které je zveřejněno na webových stránkách programu <http://www.cz-pl.eu>.

b) Uplatnění blokové výjimky

¹ příp. max. 100 000 EUR pro podniky činné v odvětví silniční nákladní dopravy

² Pro účely pravidel hospodářské soutěže je podnikem jakýkoliv subjekt vykonávající hospodářskou činnost nezávisle na právním postavení tohoto subjektu a způsobu jeho financování. Soudní dvůr EU rozhodl, že všechny subjekty kontrolované (právně či fakticky) týmhž subjektem by se pro účely použití pravidla de minimis měly pokládat za jeden podnik (rozsudek ve věci Nizozemsko v. Komise, C-382/99, Recueil 2002, s. I-5163)

³ Bližší informace o pojmu „jeden podnik“ a „propojený podnik“ je možné najít pro projektové partnery v Metodické příručce k aplikaci pojmu „jeden podnik“ z pohledu pravidel de minimis zveřejněné na webových stránkách Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže: <http://www.uohs.cz/cs/verejna-podpora/podpora-de-minimis.html> v českém jazyce a na webových stránkách programu <http://www.cz-pl.eu> v české i polské jazykové verzi.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Další možností jak řešit veřejnou podporu je použití tzv. blokové výjimky. Blokovými výjimkami se rozumí souhrn právních předpisů použitelných na vymezený okruh přípustných typů veřejné podpory (tzv. kategorií „blokově vyňaté“ veřejné podpory), při jejichž dodržení je daná veřejná podpora považována za slučitelnou s vnitřním trhem EU. Blokové výjimky a jejich aplikace jsou upraveny v nařízení Komise (EU) č. 651/2014, tzv. obecné nařízení o blokových výjimkách (GBER – General Block Exemption Regulation).

V rámci Programu je možné využít blokovou výjimku na podporu kultury a zachování kulturního dědictví upravenou v čl. 53 obecného nařízení o blokových výjimkách a to pouze pro aktivity v prioritní ose 2 - Rozvoj potenciálu přírodních a kulturních zdrojů pro podporu zaměstnanosti a

prioritní ose 4 - Spolupráce institucí a komunit⁴. Ostatní kategorie blokových výjimek definované obecným nařízením o blokových výjimkách nejsou v Programu aplikovány.

Podpora kultury a zachování kulturního dědictví

Podporu lze poskytnout na následující účely a činnosti (upozornění: níže se jedná o výčet činností, které definuje nařízení 651/2014, tudíž ne všechny vyjmenované aktivity budou automaticky vhodnými aktivitami pro financování z Programu. Je důležité, aby aktivity projektu byly způsobilé i s ohledem na zaměření příslušné prioritní osy tak jak je popsáno v příručce pro žadatele):

- a) muzea, archivy, knihovny, umělecká a kulturní centra či prostory, divadla, opery, koncertní sítě, další organizace pořádající živá vystoupení, filmové archivy a další podobná umělecká a kulturní zařízení, organizace a instituce;
- b) hmotné dědictví, včetně všech forem movitého a nemovitého kulturního dědictví a archeologických nalezišť, památek, historických památek a budov; přírodní dědictví související s kulturním dědictvím nebo, pokud je formálně uznáno za kulturní nebo přírodní dědictví, příslušnými orgány členského státu;
- c) nemohotné dědictví v jakékoli formě včetně folklorních tradic a řemesel;
- d) umělecké či kulturní akce a vystoupení, festivaly, výstavy a podobné kulturní činnosti;
- e) činnosti v oblasti kulturního a uměleckého vzdělávání, jakož i podpora porozumění významu ochrany a prosazování rozmanitosti kulturního vyjádření prostřednictvím vzdělávání a programů, jež mají zvýšit informovanost veřejnosti, včetně činností využívajících nové technologie;
- f) psaní, editace, produkce, distribuce, digitalizace a vydávání hudby a literatury, včetně překladů;

Formy podpory

Podpora může být poskytnuta jako investice (investiční podpora), tj. na výstavbu nebo rekonstrukce a obnovy přírodního a kulturního dědictví nebo jako provozní podpora.

V případě investiční podpory do hmotného a nemohotného majetku jsou způsobilé následující náklady:

- a) náklady na výstavbu, modernizaci, pořízení, zachování nebo zlepšení infrastruktury, jejíž časová či prostorová kapacita se používá nejméně z 80 % ročně pro kulturní účely;

⁴ Aby bylo možné využít GBER, musí být vyloučena podpora podniku, vůči němuž byl v návaznosti na rozhodnutí Evropské komise o neslučitelné protiprávní podpoře vystaven inkasní příkaz (tj. příkaz k navrácení podpory).

- b) náklady na pořízení, včetně leasingu, náklady na převod vlastnictví nebo fyzické přemístění kulturního dědictví;
- c) náklady na zajištění, zachování, obnovu a asanaci hmotného a nehmotného kulturního dědictví včetně dodatečné náklady na skladování za vhodných podmínek, náklady na speciální nástroje a materiály a náklady na dokumentaci, výzkum, digitalizaci a zveřejnění;
- d) náklady na zlepšení dostupnosti kulturního dědictví pro veřejnost, včetně nákladů na digitalizaci a další nové technologie, dále náklady na zlepšení dostupnosti pro osoby se zvláštními potřebami (zejména rampy a zdviže pro zdravotně postižené osoby, nápisy v Braillově písmu a praktické exponáty v muzeích) a náklady na propagaci kulturní rozmanitosti souvisejících s prezentací, programy a návštěvníky;
- e) náklady na kulturní projekty a činnosti, spolupráci a výměnné programy a granty, včetně nákladů na výběrová řízení, nákladů na propagaci a nákladů, které vznikly přímo v důsledku provádění projektu.

V případě provozní podpory jsou způsobilé tyto náklady:

- a) náklady, které kulturní instituci nebo lokalitě kulturního dědictví vznikly v souvislosti se stálými nebo pravidelnými činnostmi, včetně výstav, představení a akcí a podobných kulturních činností, k nimž dochází v rámci běžné činnosti;
- b) náklady na činnosti v oblasti kulturního a uměleckého vzdělávání, jakož i podpora porozumění významu ochrany a prosazování rozmanitosti kulturního vyjádření prostřednictvím vzdělávání a programů, jež mají zvýšit informovanost veřejnosti, včetně činností využívajících nové technologie;
- c) náklady na zlepšení přístupu veřejnosti ke kulturním institucím nebo lokalitám a činnostem kulturního dědictví, včetně nákladů na digitalizaci a používání nových technologií, jakož i nákladů na zlepšení přístupu osob se zdravotním postižením;
- d) provozní náklady týkající se přímo kulturního projektu nebo činnosti, jako je pronájem nemovitostí a kulturních prostor, cestovní výdaje, výdaje na materiály a vybavení související přímo s kulturním projektem nebo činností, architektonické konstrukce pro výstavy a jeviště, pronájem, leasing a odpisy nástrojů, softwaru a vybavení, náklady na užití děl chráněných autorskými právy a dalších souvisejících obsahů chráněných právy duševního vlastnictví, náklady na propagaci a náklady, které vznikly přímo v důsledku provádění projektu nebo činnosti; odpisy a finanční náklady jsou způsobilé pouze v případě, že nebyly pokryty investiční podporou;
- e) náklady na personál pracující v kulturní instituci, v lokalitě kulturního dědictví nebo na projektu;
- f) náklady na poradenské a podpůrné služby poskytované externími poradci a poskytovateli služeb, které vznikly přímo v důsledku provádění projektu.

Výše podpory

V případě investiční podpory, výše podpory nesmí přesáhnout výši rozdílu mezi způsobilými náklady a provozním ziskem z investice Provozní zisk⁵ se předem odečítá od způsobilých výdajů na základě odůvodněných odhadů nebo se uplatní mechanismus zpětného vymáhání podpory.

⁵ Metoda odečtu předem výše provozního zisku musí zohledňovat zkušenosti se stejnými nebo obdobnými typy investic

Pokud jde o provozní podporu, výše podpory nesmí přesáhnout částku, která je nezbytná k pokrytí provozních ztrát a vygenerování přiměřeného zisku za příslušné období. Splnění tohoto požadavku se zajistí předem na základě odůvodněných odhadů nebo se uplatní mechanismus zpětné hovymáhání podpory.

Pokud se bude jednat o podporu, která nepřesáhne 1 milion EUR, lze maximální výši podpory stanovit na úrovni 80 % způsobilých nákladů.

Podpora na vydávání hudby a literatury

Pokud jde o vydávání hudby a literatury definované v odst. 2 písm. f) obecného nařízení o blokových výjimkách, maximální výše podpory nesmí přesáhnout buď rozdíl mezi způsobilými náklady a diskontovanými výnosy z projektu (do diskontovaných výnosů se započítávají veškeré diskontované příjmy, tj. kromě provozních i jiné příjmy, např. finanční, apod.), nebo 70 % způsobilých nákladů.

Od způsobilých nákladů se odečtou výnosy a to buď předem na základě odůvodněných odhadů, nebo uplatněním mechanismu zpětného vymáhání podpory.

Způsobilými náklady jsou náklady na vydávání hudby a literatury, včetně autorských honorářů (náklady na autorská práva), honorářů překladatelů a editorů, dalších nákladů souvisejících s vydáním (korektura, oprava a revize), náklady na grafickou úpravu, náklady na předtiskovou přípravu a náklady na tisk nebo elektronickou publikaci.

Souhrnný přehled základních parametrů pro kategorii Podpora kultury a zachování kulturního dědictví (čl. 53 obecného nařízení o blokových výjimkách)

Prahová hodnota	Intenzita / Výše podpory	Způsobilé náklady
<p>Pro investiční podporu: 100 mil. EUR / projekt</p> <p>Pro provozní podporu: 50 mil. EUR / podnik / rok</p>	<p>DVA ZPŮSOBY OMEZENÍ VÝŠE PODPORY (s výjimkou podpory hudby a literatury):</p> <p>1. Podpora \leq nebo \geq 1 mil. EUR U investiční podpory - výše omezena vyšší rozdílu mezi způsobilými náklady a provozním ziskem z investice.</p> <p>U provozní podpory - výše podpory nesmí přesáhnout částku, která je nezbytná k pokrytí provozních ztrát a vygenerování přiměřeného zisku za příslušné období.</p> <p>2. Podpora \leq 1 mil. EUR max. 80 % způsobilých nákladů – platí pro investiční i provozní podporu</p> <p>Podpora na vydávání hudby a literatury (čl. 53 odst. 2 f)) – dva způsoby omezení výše podpory:</p> <p>a) do výše rozdílu mezi způsobilými náklady a diskontovanými výnosy z projektu</p>	<p>U investiční podpory - náklady investice do hmotného a nehmotného majetku.</p> <p>U provozní podpory - provozní náklady vymezené v nařízení.</p>

	b) max. 70 % způsobilých nákladů (výčet uveden v předpisu)	
--	--	--

Zdroj: Metodické doporučení pro oblast veřejné podpory, MMR ČR

Další informace k problematice veřejné podpory lze v případě potřeby nalézt pro české projektové partnery na webových stránkách Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže:
<https://www.uohs.cz/cs/verejna-podpora.html>.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO